ئولتۇراق ئۆي، ماشىنا قاتارلىق ئۆزىگە كېرەكلىك بولغان نەرسىلىرىگىمۇ زاكات كېلەمدۇ؟

هل تجب الزكاة فيما يقتنيه المسلم من سيارات ومساكن؟

< uyghur - ئۇيغۇرچە - الأويغورية >

ئىسلام سوئال جاۋاپ تورى ئىلمى خىزمەت گۇرۇپپىسى

القسم العلمي بموقع الإسلام سؤال وجواب

تەرجىمە قىلغۇچى: سەيپىددىن ئەبۇ ئابدۇلئەزىز

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: نىزامىددىن تەمكىنى

ترجمة: سيف الدين أبو عبد العزيز

مراجعة: نظام الدين تمكيني

ئولتۇراق ئۆي، ماشىنا قاتارلىق ئۆزىگە كېرەكلىك بولغان نەرسىلىرىگىمۇ زاكات كېلەمدۇ؟

224770 ـ نومۇرلۇق سوئال

سوئال:

مۇسۇلمان كىشىنىڭ ئولتۇراق ئۆي، ماشىنا قاتارلىق ئۆزىگە كېرەكلىك بولغان شەخسى نەرسىلىرىگىمۇ زاكات كېلەمدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

جاۋاپ:

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ئۆلىمالار مال-مۈلۈكنى تۆۋەندىكىدەك ئىككى تۈرگە ئايرىدى:

بىرىنچى: ئالتۇن-كۈمۈش ۋە ئۇنىڭ ئورنىدا تۇرىدىغان قەغەز پۇللار.

بۇ تۈردە نەخپۇل ياكى ئۇنىڭ ئورنىغا تۇرىدىغان نەرسىلەر شەرئى ئۆلچەمگە يېتىپ، بىر يىل ئۆتسە، ئۇنىڭدا 2.5% دىن زاكات بېرىش پەرز بولىدۇ.

ئىككىنچى: مال-دۇنيا، يەنى ئىنسان نەخ پۇلنىڭ غەيرىدە ئىگە بولغان يەر-زېمىن، ئۆي-جاي، ماشىنا قاتارلىق كۈندۈلۈك تۇرمۇشتا كېرەكلىك بولىدىغان بۇيۇملارنى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ.

ئىمام نەۋەۋىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "لۇغەت ئالىملىرىنىڭ قارىشىدا (ئەلئەرد) دېگەن سۆز (ئەينىنى زەبەر، رانى ساكىن ئوقۇغاندا) ئالتۇن-كۈمۈش ۋە ئالتۇن-كۈمۈشنىڭ ئورنىدا تۇرىدىغان نەخ پۇلدىن باشقا مال-دۇنيانى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ.

ئەمما (ئەينىنى زەبەر ۋە رەنىمۇ زەبەر ئوقۇغاندا ئالتۇن-كۈمۈش ۋە باشقا بارلىق مال-دۇنيانى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ". [ئەلپاز ئەتتەنبىھ ناملىق ئەسەر 114-بەت.

ئەلئەزھەرىينىڭ ئەززاھىر فى غەرىب ئەلفاز ئەششاپىئىي ناملىق ئەسىرىنىڭ 108-بېتىگە قارالسۇن].

ئىنسان ئىگە بولغان يەر-زېمىن، چارۋا ماللار، ئۆي سايمانلىرى، كىيىم-كېچەك، كىتاپ قاتارلىق نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى ئەرەب تىلىدا (ئەرد ياكى ئۇرۇد) دېيىلىدۇ، بۇ تۈردىكى ماللارغا زاكات كەلمەيدۇ ئەمما ئۇنىڭدا تىجارەتنى مەقسەت قىلسا زاكات كېلىدۇ.

مۇسۇلمان كىشى تىجارەتنى مەقسەت قىلىپ توپلىغان مال-دۇنيالىرى بولسا يەر-زېمىن بولسۇن ياكى چارۋا ماللار بولسۇن، كىگىز-گىلەملەر بولسۇن ياكى توك سايمانلىرى، ماشىنا سايمانلىرى، كىتاب ماتېرىياللىرى، يېمەك-ئىچمەك، ئۇن، ماي، گۈرۈچ قاتارلىق ئاشلىق مەھسۇلاتلىرى، كىيىم-كېچەك، رەخ، توقۇلمىلىرى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، ماشىنا ئىلىپ سېتىش تىجارىتى قاتارلىق نەرسىلەردە زاكات پەرز بولىدۇ. بۇ توغرىدا 130487- نۇمۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىدا تىجارەت ماللىرىغا زاكات بېرىش توغرىسىدا تەپسىلى سۆزلەپ ئۆتتۇق.

ئەمما تىجارەتنى مەقسەت قىلمىغان مال-دۇنيالىرى بولسا يەنى ئۆزى ئىشلىتىدىغان ياكى ئائىلىسىدىكىلەر ئىشلىتىدىغان كىيىم-كېچەك، زىلچا-گىلەم، ماشىنا، ھارۋا، تۇرالغۇ ئۆي ياكى ئىجارىسىدىن پايدىلىنىش ئۈچۈن ئىجارىگە بەرگەن ئۆي-زېمىن، كىراغا سېلىۋاتقان ماشىنا قاتارلىق نەرسىلەر بولسا بۇنىڭ مىقدارى قانچىلىك بولسۇن بارلىق ئۆلىمالارنىڭ قارىشىدا بۇ تۈردىكى مال-دۇنياغا زاكات كەلمەيدۇ. بۇنىڭ دەلىلى: ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن بايان قىلىنغان ھەدىستە، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «مۇسۇلماننىڭ مىنىدىغان ئىتى ۋە خىزمەتچىسىنىڭ قىيمىتىگە زاكات كەلمەيدۇ،» دېگەن. [بۇخارى رىۋايىتى 1463-ھەدىس. مۇسلىم رىۋايىتى 982-ھەدىس].

ئىبنى مۇلەققىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بۇ ھەدىس مۇسۇلماننىڭ تىجارەتنى مەقسەت قىلماستىن ئۆزى پايدىلىنىدىغان بارلىق نەرسىلەرگە زاكات كەلمەيدىغانلىقىدىكى ئەسلى قائىدەدۇر". [ئەتتەۋدىھ شەرھى جامىئۇس سەھىھ ناملىق ئەسەر 10-توم 448-بەت].

ئىبنى ئابدۇلبەر رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بۇ ھەدىستىن ئېلىنىدىغان پىقھى ھۆكۈمدە: مىنىدىغان ئات ۋە ئىش قىلىدىغان خىزمەتچىگە زاكات كەلمەيدۇ،

ئۆلىمالارنىڭ قارىشىدا: ئالتۇن-كۈمۈش ياكى ئۇنىڭ ئورنىدا تۇرىدىغان پۇلدىن باشقا كىيىم-كېچەك، زىلچا-گىلەم، ئائىلە سايمانلىرى، دىخانچىلىق سايمانلىرى، ئۈنچە-مارجان، ئۆي-زېمىن، ئېشەك-خېچىر قاتارلىق نەرسىلەر خىزمەتچى بىلەن ئاتنىڭ ھۆكمىگە قىياس قىلىنىدۇ. ئۆلىمالارنىڭ كۆزقارىشىدا يۇقىرىقى نەرسىلەردە تىجارەتنى مەقسەت قىلمىسىلا زاكات كەلمەيدۇ." [ئەتتەمھىيدناملىق ئەسەر 17-توم 125-بەت].

ئىمام نەۋەۋي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ھەدىس مۇسۇلمانىنىڭ ئۆزىگە كېرەكلىك بولغان نەرسىلىرىگە تىجارەتنى مەقسەت قىلمىسىلا زاكات كەلمەيدىغانلىقى توغرىسىدىكى ئاساسلىق قائىدىدۇر. ئىلگىرىكى ۋە كېيىنكى بارلىق ئۆلىمالارمۇ شۇنداق دېگەن". [مۇسلىمنىڭ شەرھىسى 7-توم 55-بەت].

ئىمام ئىبنى ھەزمى رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئۆلىمالارنىڭ بىرلىكى بويىچە مۇسۇلماننىڭ تىجارەتنى مەقسەت قىلماستىن ئۆزى ئىشلىتىدىغان: ئۈنچە-مارجان، لەلى-ياقۇت، قاچا-قۇچا، قازان-قومۇچ، كىيىم-كېچەك، قوغۇشۇن ياكى تۆمۈر، تۇچ قاچا قاتارلىق مال-دۇنيالىرىغا زاكات كەلمەيدۇ". [ئەل مۇھەللا بىلئاسار ناملىق ئەسەر 4-توم 13-بەت].

سۆزىمىزنىڭ خۇلاسىسى: "مۇسۇلماننىڭ تىجارەتنى مەقسەت قىلماستىن ئۆزى مەنپەئەتلىنىدىغان ئالتۇن-كۈمۈش ۋە ئۇنىڭ ئورنىدا تۇرىدىغان نەخ پۇلدىن باشقا بارلىق مال-دۇنيالىرىغا زاكات كەلمەيدۇ".

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.